

20 ÉVES AKGRE-ÁJK

***Dr. Bánáti Jánosnak, a Magyar Ügyvédi Kamara elnökének
beszéde***

Oszágház, 2018. december 4.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

20 esztendő hosszú idő, elég ahhoz, hogy gyermekeinket felnőni lássuk, elég ahhoz, hogy egy ilyen korú fiatal már az egyetem padjait koptassa.

A jogi karok életében azonban 20 esztendő még igencsak fiatal kornak tekinthető. Egy ilyen felsőoktatási intézménynek ugyanis legalább ennyi idő kell ahhoz, hogy a potenciális hallgatókkal kellően megismertesse magát, a szakma előtt elismerést vívjon ki, más egyetemekkel versenypozíciót vehessen fel, és kineveljen olyan jogászokat, akik jogász munkájukat az Alma Mater értékrendjének, szellemiségének megfelelően, jól végezzék, ezáltal öregbítve a Kar hírnevét.

Számomra óriási megtiszteltetés, hogy köszönhetek egy ilyen fiatal magyar jogi kart a jubileumi ünnepségén, hiszen magam is – mint ahogyan szerintem hozzám hasonlóan a legtöbb jogász – nagyon szívesen emlékszem vissza az egyetemi éveimre. Tudom mit jelent az a kiváltság, amikor a legnevesebb jogászprofesszorok előadásából tehetek szert olyan ismeretekre, amelyek nem évekre, hanem egy egész életre adnak szellemi muníciót. Nincs megtisztelőbb annál, mint amikor az ember később, a munkája során találkozik újra korábbi „mestereivel”, akikkel kollegiális, adott esetben baráti kapcsolatot ápolhat. Jól tudom, hogy egy, a munkáját szerető jogász számára az Alma Mater szeretete kitart, és büszkeséggel vállalja is azt, továbbá az ott elsajátított tudást tovább szeretné adni a fiatalabb generációknak is.

Tisztelt Ünneplő megjelentek!

Ma a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar fennállásának 20. évfordulóját ünnepeljük, számot vetve az elmúlt 20 évvel, értékelve a jelent, egyúttal pedig kitekintést nyerni a jövőre nézve.

A rendszerváltozás következtében beálló politikai, kulturális és társadalmi „klímaváltozás” hatására, a kilencvenes évek eleji, kedvező politikai hangulat lehetővé tette, hogy mind a Katolikus Egyetem, mind pedig a magyar református felsőoktatás új fejlődési pályára állhasson.

A Károli Gáspár Református Egyetem 1993. február 24-i alapítását követően szerencsére nem kellett sokat várni ahhoz, hogy jogi kar is felállításra kerüljön, és így elinduljon a jogászképzés is.

Mindez időben egybe esett a piacgazdaság magyarországi térhódításával, melynek köszönhetően olyan új – addig Magyarországon szinte ismeretlen, kiműveletlen – jogterületek kezdtek megjelenni, vagy feléledni, mint amilyen a versenyjog, a társasági jog, részvényekre vonatkozó része vagy a médiajog.

Amellett, hogy ezek a folyamatok természetesen szükségessé tették, hogy szélesebb körben kerüljön sor jogértelmezésre, jogvitára, ezért a korábbi ügyvédlétszám emelkedése természetes folyamat volt, de mindez sokasodó feladatot is jelentettek az állam számára, hiszen az új jogterületek térhódítása új hatóságok, állami szervek felállítását tette szükségessé. Ebből egyenesen következik, hogy számos felkészült, de új szemléletű jogászra volt szükség abban az időben.

A jogászok iránti igény oldaláról tehát a Károli Gáspár Református Egyetem Jogi Karának megalapítása tehát ideális időpontban történt, egyúttal azonban a Kar számára rendkívüli kihívást is jelentett, hogy az állandó jogszabályváltozások közepette olyan oktatási hátteret teremtsen, amely képes a klasszikus állam-és jogtudományi ismereteket átadni, valamint a kor gyorsuló ütemű joganyagának változásaira magas színvonalon választ adni.

Kijelenthető, hogy a KRE Jogi Karának sikerült helytállnia. Az intézmény jelenlegi minőségét mutatja, hogy a Karon végzett hallgatók jogi pályán maradási aránya 89 %-ot mutat, míg az itt végzettek közel 2/3-a a diplomaszerezést követően legkésőbb negyedéven belül talál magának állást.

Helytelen tehát az az álláspont, miszerint jogászi „túlképzés” lenne Magyarországon. Felkészült, jó munkát végző szakemberekre, jogászokra mindig is szükség volt, és ma is szükség van. Elmúltak azok az idők, amikor a jogászi hivatás egyet jelentett a bírói, ügyészi, és ügyvédi pályákkal. Az óriási méreteket öltő nemzeti, és Európai Unió, valamint nemzetközi joganyag ma már szinte átláthatatlan. Egyre inkább szükség van arra, hogy minél több szakjogász, helyezkedjen el a közigazgatásban vagy a versenyszférában.

Jogászképzésünk jó oldalának felvillantása után, anélkül, hogy az ünnepi hangulatot megzavarni kívánám, a kevésbé sikeres vonatkozásokról is szólnék annak a jogászi hivatásrendnek a képviselőjében, amely kimagaslóan a legtöbb végzett joghallgatót indítja el pályáján és így nyilvánvalóan a legtöbb tapasztalattal rendelkezik arról, hogy az egyetemi padokban megszerzett tudás milyen módon konvertálható a gyakorlatban.

A számokkal mindezt alátámasztva szeretném jelezni, hogy jelenleg a magyarországi ügyvédi kamaráknál több mint 2.100 ügyvédjelöltet tartunk nyilván, azaz évi átlagban 700 fő frissen végzett hallgatót fogadunk be hivatásrendünkbe, akiket kizárólag saját erőforrásból készítünk fel a jogi szakvizsgára, illetve képezzük ki őket az ügyvédi pályára.

Ez a szám jelentős arány a végzettekben és ennek fényében a jogi felsőoktatás egészénél hiányoljuk az ügyvédi pályára való felkészítést.

Különösen fontos erről a kérdésről olyan időszakban szólni, amikor a joganyag változása és az informatikai fejlődés fokozottabb ütemű.

Nem csak Magyarországon, hanem más európai országokban is az az általános álláspont uralkodik, hogy a jogászképzés alapvetően - sőt túlnyomórészt – elméleti beállítottságú, nem kellően gyakorlatias megközelítésű. Azt kell, hogy mondjam, hogy egyet tudok érteni a kritikus hangokkal, melyek karunk tagjaitól érkeznek.

A jelöltektől kapott információk alapján is úgy tűnik, hogy valóban el lehet úgy végezni – akár summa cum laude minősítéssel is – egy jogi egyetemet Magyarországon, hogy a hallgató 5 éves tanulmányai alatt egyáltalán nem vagy legfeljebb mutatóban volt egyetlen tárgyaláson, nem fogott a kezébe egy bírósági ítéletet, vagy akár egy ingatlan tulajdoni lapját, hogy a védői beszélők gyakorlati lebonyolításáról ne is szóljak. Márpedig a mindennapi jogi munka érdemi része a különféle okiratok, beadványok szerkesztéséből, tárgyalásokon való megjelenésből is áll.

Gyönyörű dolog az egyes jogterületek dogmatikai kérdéseiben tudományos igényességgel elmerülni, azonban azt is látnunk kell, hogy az egyoldalú jogelméleti oktatás, kellő gyakorlati ismeretek átadása nélkül magában hordozza az egyensúlytalanság veszélyét.

Szerencsére sok volt hallgatótól tudjuk, hogy miközben bizonyos oktatók előadásaira egyáltalán nem, vagy nem szívesen jártak be, más professzorokat viszont minden alkalommal örömmel hallgattak, mert rendkívül sok, és hasznos gyakorlati ismeretre tehettek szert.

Létezik tehát igény a fiatal hallgatók részéről is arra nézve, hogy egyetemi kereteken belül a jog gyakorlati szempontú oktatása kerüljön előtérbe.

A fiatal hallgatók a saját bőrükön érzik a modern kor technológiai vívmányainak folyamatos jelenlétét, és azok beszüremkedését a jog világába is.

A hagyományos, papíralapú kommunikáció egyre inkább a háttérbe szorul a jogász munkavégzés során is, míg az elektronikus ügyintézés, az elektronikus kapcsolattartás mára szinte általánossá vált mind a bíróságokkal, mind az egyéb hatóságokkal.

Az ehhez szükséges nem alapszintű számítógépes ismeretek elsajátítása természetesen szintén nélkülözhetetlen a joghallgatók részére, pl. a bíróságok digitális felületeinek ismerete.

Úgy gondolom, hogy a jogi karoknak a jogalkotó digitalizációs törekvéseire még hangsúlyosabb választ kell adni.

Hivatásrendünk azonban természetesen nemcsak javító szándékú kritikával illeti a jogászképzést, de számos módon készen áll a segítségre is.

Például

1. ösztöndíj alapításával kívánja segíteni a társadalmi mobilitást, ellensúlyozva az államilag támogatott helyek számának csökkentését.
2. A nem teljes körűnek minősített gyakorlati képzést pedig azzal is szívesen támogatjuk, hogy ügyvédek örömmel vállalnak speciális kollégiumok vagy diákkörök keretében előadásokat.

3. Örülünk annak, hogy mind számosabbak az előremutató tendenciák, pl. gyakornoki programok, állásbörzék, amelyek elősegítik, hogy a jogáshallgatók közelebbről is megismerkedjenek az ügyvédi pályával már a diplomaszerzés előtt.

Összefoglalóan azt tudom elmondani, hogy a KRE Jogi Karának 20 éves fennállása egy sikertörténet a magyar felsőoktatás történelmében. Az egyetem sikerrel vette az akadályokat, ennek eredményeképpen pedig ma már az ország egyik magasan jegyzett jogi karaként működik. Ennek köszönhetően stabil hallgatói bázisa alakult ki, amely remélhetőleg a továbbiakban is csak nőni fog, és akik alappal számíthatnak arra, hogy a diploma megszerzése után helyet találhatnak maguknak karunkban, hiszen a KRE jogi kara a végzettséghez olyan útravalót is ad, amelyet kevés intézmény képes nyújtani: Értékrendet.

Egy olyan erkölcsi iránytűt, amely az egyetem oktatói által biztosított jogi tudást többletértékkel ruházza fel. Modern, bonyolult világunk megfelelő értelmezéséhez márpedig pont erre van szükségünk, ezért a KRE jogi kara a legfiatalabban csúcsra ért jogi kar is lehet Magyarországon.

További sikereket kívánok.

X X X